

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ СФЕРИ

Features and problems of management in agrarian business are considered. The rating of European countries in the agricultural sphere is presented. The dynamics of production of agrarian business entities is analyzed. The directions of development of agrarian business enterprises are highlighted.

На сучасному етапі економічного розвитку агропромисловий сектор України є однією з найважливіших ланок економічної системи країни. Пріоритетність розвитку агропромислового сектору України і його провідних галузей дає можливість забезпечити населення продовольчими товарами, промисловість – сировиною, а зовнішню торгівлю – експортними товарами. [1]

Значення аграрної сфери для вітчизняної економіки підтверджує статистичні дані. Так, у табл. 1 зображено рейтинг країн Європи в аграрній сфері [3].

Таблиця 1

Рейтинг країн Європи в аграрній сфері

Рейтинг	Країна	Питома вага сільського господарства у ВВП країни
1	Румунія	6,4
2	Болгарія	6,7
3	Боснія і Герцеговина	8,45
4	Білорусь	9,2
5	Сербія	9,66
6	Чорногорія	10,1
7	Македонія	10,2
8	Україна	10,43
9	Молдова	13,8
10	Албанія	21,83

Проте, незважаючи на 8 місце у рейтингу в аграрній сфері України необхідно зауважити, що для побудови ефективної системи менеджменту треба враховувати особливості агробізнесу, а саме [2]: прибутковість діяльності залежить від погодних умов та «сезонності»; існує висока конкуренція в межах галузі; повільний грошовий обіг; нееластичність зв'язку між цінами на продукцію сільського господарства і попитом; технологічні особливості здійснення сільськогосподарського виробництва.

Всі вище наведені проблеми, призвели до скорочення обсягів виробництва в аграрній сфері, про що свідчать статистичні дані за період з 2013р. по 2018р. У табл. 2 наведено динаміку виробництва суб'єктів підприємництва аграрної сфери. [4]. Наведені дані свідчать про поступове зниження у вартісному виразі обсягів сільського господарства, так, наприклад у 2018 році цей показник знизився на 60 %. Проте, у натуральному виразі обсяги виробництва практично не змінилися, одже, можна припустити що зниження відбулося лише у вартісному виразі. Це можна пояснити тим, що дані приведені у євро, тому якщо обсяги виробництва навести у національній валюті зниження обсягів виробництва не буде таким впливом.

Таблиця 2

Динаміка виробництва суб'єктів підприємництва аграрної сфери

Показник	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Продукція рослинництва, тис. гектарів	28329	27239	26902	27026	27585	27699,3
Продукція тваринництва, тис. т	3379	3215,2	3200,4	3209,1	3206,1	3368,2
Продукція сільського господарства, млн. євро	21475,51	12483,97	8620,13	8860,14	7435,30	8403,25

На аграрному підприємстві процес виробництва здійснюється при взаємодії трьох головних чинників: працівників (робочої сили), засобів праці та предметів праці. Застосовуючи наявні засоби виробництва, працівники організації виробляють суспільно корисну продукцію або надають виробничі й побутові послуги. Тому, до головних напрямів розвитку аграрного бізнесу можна віднести: орієнтацію на впровадження нового обладнання, побудова ефективної системи мотивації персоналу здатної забезпечити високу продуктивності праці робітників та активізувати новаторство та інноваційність у спеціалістів; дослідження та опанування нових технологій ведення агробізнесу.

Список використаних джерел:

1. Аграрна реформа в Україні (соціологічна діагностика) [Текст] / М. Баланівський [та ін.]; заг. ред. В. Тарасенко ; НАН України, Ін-т соціології. – К. : ІС НАН України, 2007. – 576 с.
2. Дьолог Т.І. Проблеми і особливості управління вітчизняними сільськогосподарськими підприємствами / Т.І. Дьолог // Інноваційна економіка. – 2013. – №3. – С.101-104
3. Офіційний сайт Agropolit. – Режим доступу : <https://agropolit.com/news/172-ukrayina-na-8-mistsi-u-reytingu-naurozvinutishih-agrarnih-krayin>
4. Сільське господарство України у 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>